

Tid Tisdagen den 20 september 2016 kl. 17.00 – 18.10
Plats Bolindersalen, Tekniska nämndhuset
Justerat Torsdagen den 29 september 2016

Jonas Naddebo

Roger Orwén

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Jonas Naddebo (C) vice ordföranden

Mervi Mäkinen Andersson (S)

Roger Orwén (MP)

Rikard Warlenius (V)

Lars Jilmstad (M) §§ 1-24

Christoffer Järkeborn (M)

Torbjörn Erbe (M)

Joar Forssell (L) §§ 15-26

Tjänstgörande ersättare:

Linnéa Joandi (MP)

för Katarina Luhr (MP)

Ellinor Rindevall (S)

för Maria Östberg Svanellind (S)

Annika Ödebrink (S)

för Mattias Vepsä (S)

Cecilia Berggren (V)

för Måns Lönnroth (S)

Alicja Lindell (M)

för Helena Ljungberg (M)

Sabine Pettersson (L) §§ 1-14

för Joar Forssell (L)

Harald Eriksson (M) §§ 25-26

för Lars Jilmstad (M)

Ersättare:

Jonas Svanfeldt (S) §§ 15-26

Hanna Begler (MP)

Harald Eriksson (M) §§ 1-24

Sabine Pettersson (L) §§ 15-26

Märta Martin Åkesson (C)

Ulrika Hoff (KD)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Gunnar Söderholm, Monika Gerdhem, Emma Hedberg, Gustaf Landahl, Lena Mittal, Michael Norman, Mikael Nyberg, Daniel Selin, Maria Svanholm, Emily Tjäder och personalföreträdaren Luis Lopez samt borgarrådssekreteraren Peter Kogg.

§ 1 Närvarorätt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att medge närvarorätt vid dagens sammanträde till Emma Hedberg, Michael Norman och Luis Lopez.

§ 2 Val av justerare och tid för justering

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden utser Roger Orwén (MP) att tillsammans med vice ordföranden Jonas Naddebo (C) justera dagens protokoll.

Justering sker torsdagen den 29 september 2016.

§ 3 Anmälan av föregående protokoll

Protokoll 6/2016 från miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde den 30 augusti 2016 anmäls.

§ 4 Anmälan av inkomna skrivelser till miljö- och hälsoskyddsnämnden

Inkomna skrivelser m.m. till miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt förteckningar från den 8 september och den 20 september 2016 anmäls.

§ 5 Anmälan av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen

Beslut

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen från och med den 6 augusti 2016 till och med den 26 augusti 2016.

Handlingar i ärendet

Lista över delegationsbeslut ur ECOS för delegationsperioden 2016-08-06 – 2016-08-26.

§ 6**Anmälan av protokoll från rådet för
funktionshinderfrågor**

Protokoll nr 5/2016 och protokoll nr 6/2016 från sammanträde med rådet för funktionshinderfrågor vid miljö- och hälsoskyddsnämnden och fastighetsnämnden från den 13 juni respektive 15 augusti 2016 anmäls.

§ 7**Tertialrapport 2 2016 för miljö- och hälsoskyddsnämnden
Dnr 2016-12219****Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens förslag till tertialrapport 2 samt överlämna den till kommunstyrelsen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens förslag till omslutningsförändring med 2,7 mnkr för ökade kostnader och intäkter för projekt och utveckling av e-tjänst.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Roger Orwén m.fl. (MP), Mervi Mäkinen Andersson m.fl. (S) och Rikard Warlenius m.fl. (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Sabine Pettersson (L) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut samt att därutöver anföra följande:

Miljö- och hälsoskyddsnämndens tertialrapport 2 2016 visar på det stora och viktiga ansvar nämnden har för en långsiktigt hållbar och hälsosam stad. Rapporten är i stora delar rimlig utifrån de förutsättningar som nämnden getts i innevarande budget och miljöprogram. Gällande kopplingarna till stadens

miljöprogram och tillika uppdateringar i miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhetsplan, hänvisar vi till vår reservation i kommunfullmäktige den 4 april 2016 avseende Stockholms stads miljöprogram 2016 - 2019.

Vi ser positivt på att indikatorn för normvärdet för PM 10 i luft ser positiv ut för de gator i innerstaden som staden ansvarar för. Dock visar tertialrapporten att miljö kvalitetsnormen för kvävedioxid har överträts 2016 där vägtrafikens utsläpp är den främsta orsaken, inte minst på grund av ökad andel dieselfordon i Stockholm. Att lokalt kunna införa begränsningar för lätta fordon i utvidgade miljözoner är därför mycket påkallat och ett tungt som ansvar som vilar på den rödgröna regeringen. Åtgärder för att få ner kvävedioxidhalterna är inte bara viktig för miljön utan även för Stockholms bostadsutveckling. När kvävedioxidnormen överskrids sätter det stopp för ny bebyggelse och nödvändig förtätning. Vi ser idag alltför många exempel där resultatet av överskridning av kvävedioxidnormen blir att bostäder stoppas samtidigt som bilarna fortsätter att ta plats och förorena luften.

Arbetet med att ta fram ett program för avfallshantering i stadens offentliga rum bör påskyndas. Arbetet mot nedskräpning och ökad källsorteringen på allmän plats är frågor som ska stå högt på dagordningen i en miljöstad som Stockholm.

Den ökande sjukfrånvaron inom miljöförvaltningen är bekymmersam. Detta i likhet med den trend som ses inom andra förvaltningar i staden. Vi utgår ifrån att den rödgrönrosa majoriteten tar denna utveckling på stort allvar och agerar. I synnerhet gällande stadens hantering av ledarskapets roll. Tyvärr kan vi konstatera att stadens reviderade personalpolicy saknar handfasta skrivningar gällande ledarskapets betydelse. Med den ökande sjukfrånvaron bland stadens medarbetare och den höga personalomsättningen inom vissa förvaltningar räcker det inte med ett andefattigt policydokument som inte dryftar många ord om betydelsen av ett gott ledarskap.

Beslutsgång

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Roger Orwén m.fl. (MP), Mervi Mäkinen Andersson m.fl. (S) och Rikard Warlenius m.fl. (V).

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och

Sabine Pettersson (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Ersättaryttrande

Ulrika Hoff (KD) instämmer i förslag från vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Sabine Pettersson (L).

§ 8**Ändring av delegationsordningen 2016**

Dnr 2016-13442

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar med ändring och tillägg av tidigare meddelad delegation följande:
  - a Anta och fastställa förvaltningens förslag till ändringar av delegationsordningen enligt bilaga till förvaltningens tjänsteutlåtande.
  - b Förordna att ändringarna i likhet med tidigare delegationer ska omfattas av vidaredelegationsrätt för förvaltningschefen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 5 september 2016.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 9**Arbetsklausuler och sociala hänsyn i offentlig upphandling (SOU 2016:15)****Remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 2016-11473

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 5 september 2016.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Roger Orwén m.fl. (MP), Mervi Mäkinen Andersson m.fl. (S) och Rikard Warlenius m.fl. (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Sabine Pettersson (L) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
  - 1 Förvaltningens förslag till beslut avslås
  - 2 Som svar på remissen från kommunstyrelsen anføres följande:

Vi ställer oss ytterst kritiska till att arbetsklausuler och social hänsyn föreskrivs som villkor vid offentlig upphandling i enlighet med ILO. Skattebetalarnas pengar ska alltid hanteras varsamt och på ett ansvarsfullt sätt. Det är viktigt att varje skattekrona används på ett ansvarsfullt sätt. Därför bör man också kunna ställa krav på miljö och sociala hänsyn när detta är motiverat. För att förtydliga detta infördes år 2010 den så kallade bör-regeln, som innebär att upphandlande myndigheter bör beakta miljöhänsyn och sociala hänsyn om upphandlingens art motiverar detta.

Stockholms stad ska alltid säkerställa anständiga arbetsvillkor för medarbetare hos leverantörer som staden anlitar. Seriösa aktörer, rättssäkra arbetsförhållanden, transparenta upphandlingsmodeller och konkurrens på lika villkor ska prägla upphandlingar i Stockholms stad. Men samtidigt som vi måste värna goda villkor för jobben måste vi också värna de drivkrafter som får jobben att växa. Att lagstifta om ytterligare sociala krav, såsom exempelvis krav på anställning av långtidsarbetslösa, som anges, är att gå för långt. Detsamma gäller krav på kollektivavtalsliknande villkor hos den som lägger anbud och dess underentreprenörer.

Krav på ansvar för underentreprenörer leder till mer regelkrångel och ökade kostnader som riskerar att minska

antalet intressenter vid anbud. De allra flesta svenska företag lever upp till högt ställda krav, men den administrativa bördan riskerar att avskräcka dem från vara med i anbudsförandet. Den modell för krav på kollektivavtalsliknande villkor som föreslås i utredningen innebär dessutom att man ställer högre krav på svenska anbudsgivare än på utstationerade företag, vilket medför konkurrensnackdelar för inhemska företag. När färre kan vara med och lägga anbud minskar också konkurrensen. Det är negativt för jobben, men det inverkar också negativt på integrationen. Utrikes födda är i större utsträckning företagare än inrikes födda och de skulle därför drabbas extra hårt. I stället för att krångla till upphandlingsreglerna, borde politiskt fokus ligga på att öka andelen konkurrensutsatt verksamhet. Enligt en rapport från Almega (Ökad konkurrensutsättning stärker integrationen, 2015) uppskattas att en höjning av andelen upphandlad verksamhet med 30 procentenheter hänger ihop med 4,8 procentenheter högre sysselsättning bland utomeuropeiskt födda. Detta motsvarar 32 500 fler utomeuropeiskt födda i arbete.

Det ska inte enbart vara de stora företagen med stora administrativa muskler som ska kunna vara med och slåss om de offentliga pengarna. Regelverk som motverkar stort deltagande riskerar att motarbeta syftet med offentlig upphandling. Man bör därför vara mycket försiktig med att lägga till ytterligare krav i upphandlingslagstiftningen, utöver dem som redan framgår av EU:s bestämmelser.

Vi ställer fortfarande ytterst kritiska till införande av den så kallade vita jobbmodellen i upphandlingar. Moderaterna/Alliansen delar uppfattning att fusk och svartjobb behöver motverkas samt att det är viktigt att säkerställa rimliga arbetsvillkor för dem som staden anlitar, antingen direkt eller genom upphandlade företag. Men det är inte rimligt att ge fackförbunden befogenheter att fungera som kontrollanter via stadens uppdrag, som anges i underlaget för budgeten. Moderaterna anser att modellen riskerar att inte uppfylla syftet, att leda till en kvalitativ granskning av att stadens villkor följs, utan kommer istället att ge fackförbunden tillgång till företags bokföring, löne- och personallistor.

Beslutsgång

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Roger Orwén m.fl. (MP), Mervi Mäkinen Andersson m.fl. (S) och Rikard Warlenius m.fl. (V).

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Sabine Pettersson (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Ersätтарыttrande

Ersätтарыttrande lämnas av Ulrika Hoff (KD) enligt följande:

Kommuner ska kunna ställa krav på miljö och sociala hänsyn i upphandlingar när det är motiverat. För att förtydliga detta infördes år 2010 den så kallade bör-regeln, som innebär att upphandlande myndigheter bör beakta miljöhänsyn och sociala hänsyn om upphandlingens art motiverar detta. Kristdemokraterna anser också att det ska vara meriterande för företag verksamma i Stockholm att ta sociala och miljömässiga hänsyn. Beroende på upphandlingens art kan det variera om det är mest lämpligt att använda sig av krav, dialog eller meritvärden för att få till stånd ett ökat socialt ansvarstagande. Men att lagstifta om sociala krav från statligt håll anser vi är att gå för långt och det riskerar att skapa stelbenta och sämre upphandlingar.

För oss är det självklart att Stockholms stad alltid ska säkerställa anständiga arbetsvillkor för medarbetare hos leverantörer som staden anlitar. Seriösa aktörer, rättssäkra arbetsförhållanden, transparenta upphandlingsmodeller och konkurrens på lika villkor ska prägla upphandlingar i Stockholms stad. Men samtidigt som vi måste värna goda villkor för jobben måste vi också värna de drivkrafter som får jobben att växa. Att lagstifta om ytterligare sociala krav, såsom exempelvis krav på anställning av långtidsarbetslösa, som anges, är att gå för långt även om det inte behöver vara fel att ställa sådana krav i enskilda fall. Vi anser dock att kommunerna är mer lämpade att avgöra dessa frågor på lokal nivå snarare än att staten lagstiftar om det.

Vi ser också faror med förslaget om krav på kollektivavtalsliknande villkor hos den som lägger anbud och dess underentreprenörer. Krav på ansvar för underentreprenörer leder till mer regelkrångel och ökade kostnader som riskerar att minska antalet intressenter vid anbud. De allra flesta svenska företag lever upp till högt ställda krav, men den administrativa bördan riskerar att avskräcka dem från vara med i anbudsförfarandet. Den modell för krav på kollektivavtalsliknande villkor som föreslås i utredningen innebär dessutom att man ställer högre krav på svenska anbudsgivare än på utstationerade företag, vilket medför konkurrensnackdelar för inhemska företag.

När färre kan vara med och lägga anbud minskar också konkurrensen vilket är negativt för både jobben och kvaliteten i utförandet. I stället för att krångla till upphandlingsreglerna, borde politiskt fokus ligga på att öka andelen konkurrensutsatt verksamhet och göra det möjligt för fler mindre företag att kunna vara med i upphandlingarna. Därför bör man vara mycket försiktig med att lägga till ytterligare krav i upphandlingslagstiftningen, utöver dem som redan framgår av EU:s bestämmelser.

§ 10

Internationell strategi för Stockholms stad Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2016-10151

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 5 september 2016.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Roger Orwén m.fl. (MP), Mervi Mäkinen Andersson m.fl. (S) och Rikard Warlenius m.fl. (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Sabine Pettersson (L) föreslår att nämnden beslutar att delvis bifalla kontorets förslag till beslut samt att därutöver anföra följande som svar på remissen.

Globaliseringen ställer länder, regioner och städer inför helt nya möjligheter och utmaningar. Nya marknader öppnar sig, världshandeln expanderar och ekonomier integreras. För en storstadsregion som Stockholm innebär denna utveckling stora möjligheter med nya växande marknader, ökad handel och ökat internationellt samarbete. Samtidigt ökar också konkurrensen om företagsetableringar, investeringar, arbetskraft och besökare från andra storstadsregioner i världen.

En internationell strategi för Stockholms stad är nödvändigt och välkommet. Vi ställer oss dock kritiska till det faktum att

strategin inte bejakar företagsperspektivet i tillräcklig stor omfattning.

Den ökade konkurrensen ställer krav på en tydlig internationell positionering av Stockholm. Stockholm måste attrahera företagsetableringar, investeringar, besökare och boende till Stockholmsregionen samt hjälpa företag att växa internationellt. Det bör även finnas med resonemang kring valfrihet som en viktig faktor för en högklassig och kostnadseffektiv samhällsservice som ger stockholmarna unika möjligheter att välja mellan olika vård- och omsorgsgivare och skolor.

Stockholm ska vara Europas ledande och hållbara tillväxtregion med ett kunskapsbaserat och innovativt näringsliv i världsklass och med en god och trygg livsmiljö med stora möjligheter för alla människor.

Beslutsgång

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Roger Orwén m.fl. (MP), Mervi Mäkinen Andersson m.fl. (S) och Rikard Warlenius m.fl. (V).

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Sabine Pettersson (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Ersättaryttrande

Ulrika Hoff (KD) instämmer i förslag från vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Sabine Pettersson (L).

§ 11

Stockholms stads program för evenemang Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2016-12779

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 30 augusti 2016.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Roger Orwén m.fl. (MP), Mervi Mäkinen Andersson m.fl. (S), Rikard Warlenius m.fl. (V), vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Lars Jilmstad m.fl. (M) föreslår (se beslutet).
- 2) Sabine Pettersson (L) föreslår att nämnden beslutar att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut samt att därutöver anföra följande:

Stadens arbete med evenemang ska vara målinriktat och fokuserat på att göra Stockholm till en bättre evenemangsstad. Med alliansens evenemangsstrategi arbetade staden mot det övergripande målet att Stockholm skulle vara en evenemangs- och upplevelsestad i världsklass till 2030. Den ambitionen finns inte längre kvar med föreliggande förslag. Den nya målbilden är betydligt vagare och omfattar att stockholmarna ska trivas bättre, att evenemang ska marknadsföra Stockholm i allmänhet och att dessa ska bidra till den ekonomiska tillväxten. Liberalerna hade hellre sett en vassare målbild med högt uppställda och utvärderingsbara mål att arbeta mot.

Evenemangsstrategin tar inte tillräcklig hänsyn till att olika evenemang har olika skäl till att få stöd av staden. Vissa bör stödjas för sin förmåga att inbringa inkomster, andra för att det främjar Stockholms varumärke i världen. Strategin saknar ett tydligt fokus och en tydlig målbild.

Det är otydligt hur förvaltningarna ska ge stöd till olika evenemang. Det går att urskilja tre olika sätt att stödja evenemang. Stadens infrastruktur för evenemang, stadens egna verksamheter som kopplar till evenemang inklusive stadens egna evenemang och utdelade bidrag från Stockholm Business Region. Målsättningen för dessa och hur man ska arbeta med dessa är otydligt. Strategin behöver ta ett starkare tag om vilka utmaningar och vilka tillgångar Stockholm har för att lyckas som evenemangsstad. Strategin behöver vidare en handlingsplan för hur hinder ska övervinnas, tillgångarna maximeras och hur målen ska nås. En av dessa utmaningar bör vara hur staden arbetar med kvinnors och framför allt unga kvinnors trygghet under större evenemang, exempelvis We Are Sthlm.

Sedan den förra evenemangsstrategin som antogs 2012 har brister uppkommit med hur staden arbetar med evenemang. Under hösten 2015 framkom att staden betalat ut medel för evenemang som sedan inte blivit av. Det reste en mängd frågetecken kring hur SBR ger stöd, vilka riktlinjer man följer samt vilka kontrollmekanismer man har för att följa upp att stödet går till det som det är avsatt för. I spåren av detta förbättrades SBR:s arbete med korruption och avtalen med arrangörer som får bidrag gjorde tydligare på Liberalernas initiativ. Detta arbete kan och bör integreras med den nya evenemangsstrategin. Att utbetalningarna av bidrag från SBR sker effektivt och värnar de värden som Stockholm står för är en viktig del av stadens arbete med evenemangsstöd. Ett led i detta arbete kan vara att, för kommersiella ansökande, köpa upp reklamplatser under evenemanget istället för att betala ut ett generellt bidrag. På så vis får bidraget inte karaktären av ett stöd till en enskild kommersiell aktör.

Som en riktlinje för stadens bidrag till evenemang anges ett antal kärnvärden. Dessa har stor påverkan på vilka evenemang som får stöd av SBR och i förlängningen bilden av Stockholm. De fyra föreslagna kärnvärdena är bra men behöver kompletteras med kärnvärden av en mer etisk natur. Till stadens varumärkes kärnvärden bör tilläggas Stockholms relativt höga grad av jämställdhet och den bild av Sverige som användas av Svenska institutet (så som den uttrycks i guiden Sverige bilden 2.0). I guiden används öppenhet, äkthet, omtänksamhet och nytänkande om ledord i ett övergripande budskap om Sverige som ett progressivt land. Denna bild bör också gälla Stockholm och är ett starkt varumärke för staden.

Beslutsgång

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Roger Orwén m.fl. (MP), Mervi Mäkinen Andersson m.fl. (S), Rikard Warlenius m.fl. (V), vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Lars Jilmstad m.fl. (M).

Reservation

Sabine Pettersson (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Roger Orwén m.fl. (MP), Mervi Mäkinen Andersson m.fl. (S) och Rikard Warlenius m.fl. (V) enligt följande:

Vi instämmer med förvaltningen i att evenemang bör genomsyras av och vara ett skyltfönster för stadens klimat-

och miljöarbete och anser därför att staden bör ha ett övergripande program med hållbara riktlinjer, för såväl stadens egna evenemang som för evenemang anordnade inom staden.

Sådana riktlinjer bör peka på behovet av att analysera konsekvenserna av ett evenemang, till exempel bör musikevenemang utformas så att eventuella olägenheter för kringboende minimeras så långt det är möjligt. Det är som förvaltningen konstaterar också viktigt med information till allmänheten om kommande evenemang från arrangören med tider och vart man kan vända sig med synpunkter, för att förebygga att evenemang upplevs som störande.

Andra exempel på vad som skulle kunna ingå i form av riktlinjer (som även stöttar stadens miljöprogram) är minskad användning av engångsartiklar, användande av engångartiklar av förnybara material och icke-fossil plast, ekologisk mat, hållbara transporter och tips om dessa och källsortering samt matavfallsinsamling med information om vad som händer med det insamlade matavfallet. Vi stödjer därför inrättandet av en arbetsgrupp som kan arbeta fram en sådan strategi.

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Lars Jilmstad m.fl. (M) enligt följande:

Stadens program för evenemang är ett viktigt verktyg för att Stockholm ska bli en evenemangstad i världsklass. Med öppenhet och kreativitet kan staden välkomna många olika typer av evenemang, stora som små. Vår ambition är att underlätta och förenkla stadens processer för fler evenemang i Stockholm och att staden ska locka fler stora internationella evenemang.

En viktig ledstjärna för arbetet med fler och bättre evenemang i Stockholm är det som skrivs på programmets sista sida - enkelhet. Tyvärr föregås denna självklarhet av en lång uppräkningslista av vilka evenemang som ska stödjas där alla rödgröna partier i den styrande majoriteten har fått sin del av kakan. Det är bland annat krav på jämlikhet, sociala hållbarhetsparametrar på programutbudet och krav på arrangörers anställningsformer. Här går den politiska klåfingrigheten alldeles för långt och gör bedömningsgrunderna onödigt komplicerade för den som vill genomföra ett evenemang. Detta är långt ifrån ambitionen om enkelhet.

Vi instämmer i miljöförvaltningens synpunkter om att det

hållbara perspektivet är för tunt i evenemangsprogrammet. Att vara en internationellt erkänd miljöstad som Stockholm förpliktigar och är något staden bör lyfta fram mer, inte minst när det gäller att locka internationella evenemang till Stockholm.

Till sist, det är smått imponerande att den styrande majoriteten klarar av att skriva ett program för evenemang utan att lyfta frågan hur vi som stad ska samarbeta med näringsliv, sponsorer och evenemangsindustrin. Det finns många fina ord om samhällsekonomiska värden och gästnätter men inte ett ord om hur staden ska samarbeta med besöksnäringen för att göra Stockholm till en bättre evenemangsstad. Här skiner tyvärr den styrande majoritetens ointresse för näringslivet igenom.

Ersätтарыttrande

Ulrika Hoff (KD) instämmer i särskilt uttalande från vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Lars Jilmstad m.fl. (M).

§ 12

Yttrande över Livsmedelsverkets förslag till föreskrifter om ekologisk produktion i storhushåll

Remiss från Livsmedelsverket, dnr 2015-8185

Dnr 2016-9194

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att tillstyrka de föreslagna föreskrifterna med de ändringar som framförs i förvaltningens tjänsteutlåtande.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna beslutet som svar på remissen.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 30 augusti 2016.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 13**Remiss av betänkandet En Trygg Dricksvattenförsörjning (SOU 2016:32)****Remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 2016-10870

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 5 september 2016.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 14**Revidering av Program för hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden**

Dnr 2016-6552

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förslag från Roger Orwén m.fl. (MP), Mervi Mäkinen Andersson m.fl. (S) och Rikard Warlenius m.fl. (V):

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner i huvudsak redovisningen och Program för Hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden och hemställer gemensamt med övriga förvaltningar och bolag att kommunfullmäktige genom miljöförvaltningen ger miljö- och hälsoskyddsnämnden i

uppdrag att genomföra Program för Hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden.

- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår kommunfullmäktige att målet om fossilbränslefrihet år 2030 ska gälla för Norra Djurgårdsstaden.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden anför i övrigt följande:

Norra Djurgårdsstaden är det största stadsutvecklingsområdet i Stockholms stad och är ett av stadens utpekade miljöprofilområden. Utvecklingen av området ska kontinuerligt ligga i framkant som en modell och förebild för en ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar stadsutveckling, både nationellt och internationellt.

Stadsdelen ska gå före och visa vägen i arbetet med att göra Stockholm fossilbränslefritt, bland annat genom nya innovationer och högre miljö- och klimatkrav vid byggande. Stockholms stad har antagit målet att vara fossilbränslefritt år 2040. Då Norra Djurgårdsstaden ska gå före behöver målet om fossilbränslefrihet nås avsevärt mycket snabbare än 2040. Det tidigare målet om fossilbränslefrihet 2030 skall dock alltjämt vara styrande för de åtgärder som staden har rådighet över och vara vägledande för allt arbete som staden gör i samarbete med andra aktörer. Så långt staden har rådighet skall Norra Djurgårdsstaden sträva efter minsta möjliga klimatpåverkan.

Då staden idag inte har full rådighet över alla åtgärder som krävs för att målet om fossilbränslefrihet kan fattas på andra nivåer än den kommunala. Inom transportområdet ska staden utnyttja de styrmedel som står till buds för att uppnå målet men det behövs troligen statliga beslut så som till exempel ytterligare miljözoner för att nå målet fossilfri stadsdel 2030. Förslag i den riktningen har nyligen lyfts i den statliga utredningen Miljömålsberedningen. Staden ska driva på för att statliga beslut fattas för att möjliggöra fossilbränslefrihet. Hur staden ska hantera måluppfyllelsen om de nödvändiga besluten inte kommer till stånd måste utredas.

De byggkrav som ställs i området idag behöver även följas upp på ett bättre sätt för att områdets funktion som försöksmodell ska kunna utnyttjas på ett bättre sätt. Att följa energianvändning och klimatutsläpp har visat sig svårt då ingen beräkningsmodell idag beräknar enskilda områdens utsläpp.

För att kunna följa utsläppsdata för NDS behöver staden därför ta fram en beräkningsmodell för de klimatutsläpp som sker i Norra Djurgårdsstaden, då utsläppsdata idag bara finns för Stockholms stad i sin helhet och inte för specifika områden. Detta arbete bör ledas av energicentrum vid Stockholms miljöförvaltning.

För att stärka stadsdelens sociala hållbarhetsprofil ska aspekter som den sociala hållbarhetskommissionen lyfter, tydliggöras. Förvaltningens arbete med att utveckla bl.a. hållbarhetsmålet ”Bidra till att skapa en jämlik stad” är viktigt, särskilt viktigt är att för detta område utveckla fler uppföljningsmål.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens, exploateringskontorets, stadsbyggnadskontorets, trafikkontorets, Östermalms stadsdelsförvaltnings, Stockholms Hamn AB:s och Stockholm Vatten AB:s gemensamma tjänsteutlåtande från den 29 augusti 2016. Förvaltningarna föreslår att nämnden beslutar följande:

Godkänna redovisningen och Program för Hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden och hemställa gemensamt med övriga förvaltningar och bolag att kommunfullmäktige ger miljö- och hälsoskyddsnämnden, genom miljöförvaltningen, i uppdrag att genomföra Program för Hållbar stadsutveckling i Norra Djurgårdsstaden.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Roger Orwén m.fl. (MP), Mervi Mäkinen Andersson m.fl. (S) och Rikard Warlenius m.fl. (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Sabine Pettersson (L) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningarnas gemensamma förslag.

Beslutsgång

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Roger Orwén m.fl. (MP), Mervi Mäkinen Andersson m.fl. (S) och Rikard Warlenius m.fl. (V).

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Sabine Pettersson (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 15**Strategi för Stockholm som smart och uppkopplad stad
Remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 2016-9928

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 5 september 2016.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Roger Orwén m.fl. (MP), Mervi Mäkinen Andersson m.fl. (S), Rikard Warlenius m.fl. (V), vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Lars Jilmstad m.fl. (M) (se beslutet).
- 2) Joar Forssell (L) föreslår att nämnden beslutar att godkänna förvaltningens förslag till beslut samt att därutöver anföra följande.

Liberalerna har länge drivit frågan om ett uppkopplat och smart Stockholm. 2010 genomfördes Chydeniusinitiativet med syfte att Stockholm skulle bli världsledande vad det gällde öppenhet i de offentliga arkiven, inte minst digitalt. Stockholm bör nu gå vidare med att öka tillgängligheten och transparensen hos stadens förvaltningar. Beslut och information ska enkelt bli tillgängliga för medborgarna, genom öppna arkiv, smarta e-tjänster och snabb service. Den digitala informationsförsörjningen är mycket viktig ur ett demokratiskt perspektiv. Men digitaliseringen rymmer så mycket mer än så.

Därför är det bra att Stockholms stad satsar på att använda nutida och framtida digitala möjligheter för att göra livet ett enklare och bättre för invånare, företagare och besökare. Lika viktigt är det att digitaliseringen också får genomslag inom stadens verksamheter. Stadens förvaltningar och bolag måste bli bättre på att använda de möjligheter digitaliseringen ger och bidra till en smartare välfärd.

Medborgarna måste få större tillgång till och kontroll över den information som berör dem, samtidigt som förvaltningarnas förmåga att använda datamängder på

aggregerad nivå, med respekt för den personliga integriteten, måste uppmärksammas. Tillgången till information kan leda till en verklig revolution inom valfrihetsområdet, men då måste staden se till att den information som brukarna får är relevant, korrekt och lättöverskådlig.

Möjligheterna att med hjälp av digital teknik anpassa allt från undervisning till äldreomsorg utifrån den enskildes förutsättningar och behov är närmast oändliga. Det kräver dock moderna regelverk som skyddar individens integritet och centrala kvalitetskrav utan att hämma nya metoder. Som Sveriges största kommun och en av Europas storstäder måste Stockholm spela en avgörande roll i påverkansarbetet för ändamålsenliga regelverk på nationell och europeisk nivå.

Staden måste utnyttja den kraft som ligger i Stockholmsregionens högskolor genom att till exempel erbjuda möjligheter att testa nya metoder i form av examensarbeten. Medarbetarnas möjligheter att testa och implementera nya idéer i verksamheten måste stärkas. Inte minst i upphandling måste medarbetarnas synpunkter, perspektiv och arbetsätt tas tillvara. Staden måste hela tiden upprätthålla en ledande kompetens på upphandlingsområdet för att med ett effektivt användande av skattemedel få flexibla lösningar som fungerar för anställda och medborgare och som kan anpassas och utvecklas över tid. Stockholm ska vara en smart stad och ligga i framkant av det digitala innovationsarbetet.

Beslutsgång

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Roger Orwén m.fl. (MP), Mervi Mäkinen Andersson m.fl. (S), Rikard Warlenius m.fl. (V), vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Lars Jilmstad m.fl. (M).

Reservation

Joar Forssell (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 16

Strategi för fossilbränslefritt Stockholm 2040

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2016-9423

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnamnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 6 september 2016.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Roger Orwén m.fl. (MP), Mervi Mäkinen Andersson m.fl. (S) och Rikard Warlenius m.fl. (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Joar Forssell (L) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut samt att därutöver anföra följande:

Stockholms stad ska vara ledande i det globala arbetet med att förverkliga Parisavtalets målsättningar i klimatarbetet. Det är i tätta och urbana städer som det finns goda förutsättningar till hållbara energisystem och transporter. Den strategi för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040 som nu presenteras utgör en viktig grund för stadens långsiktiga färdriktning för att nå en fossilbränslefri stad 2040. Målåret kan tyckas avlägset men med tanke på det arbete som krävs från många politiska nivåer och näringsliv är det ett arbete som brådskar.

Det är positivt att Kommunstyrelsen åläggs ett tydligt ansvar för att i olika delar påverka de nationella regelverken, inte minst gällande energi- och transportfrågor. De utredningsuppdrag som strategin inbegriper i syfte att ändra långsiktiga spelregler i svensk och europeisk lagstiftning måste mötas upp med kraftfulla och skickliga påtryckningar på rätt politiska nivåer. Tyvärr har vi inte sett prov på att den rödgrönrosa majoriteten varit förmögen att påverka partivännerna i regeringen gällande till exempel möjligheten till lokal dubbdäcksavgift och andra styrmedel på trafikområdet.

Några viktiga och konkreta exempel på där Kommunstyrelsen bör jobba är att utvidga verktyget med miljözoner i staden. Miljömålsberedningen har föreslagit i sitt delbetänkande (SOU 2016:47) att trafikförordningen bör ändras så att kommuner ges möjlighet att införa miljözon för lätta fordon. Vi vill även poängtera vikten att ge fler möjligheter att

delegera beslutsrätt till kommunerna vad gäller införande av lokala styrmedel på trafikområdet. Ett annat exempel där det krävs krafttag från nationell nivå är den politiska prioriteringen att Sverige år 2030 ska ha en fordonsflotta som är oberoende av fossila bränslen. En ambition som regeringen behöver förtydliga och peka ut vägen för.

Målet om fossilbränslefrihet innebär störst utmaningar inom transportsektorn och där är behovet av insatser i närtid som mest omfattande. Förutom det självklara att stadens egen fordonsflotta ska ligga i framkant bör staden sätta upp tydliga och hårda krav vid upphandling av transporttjänster. Vi efterlyser tydligare mål kring detta, både för stadens eget klimatarbete men även för att ge marknaden tillit till att politiken är pådrivande. Gällande till exempel biogasmarknaden är det oroväckande att det finns tecken på att företagen inte litar på att politiken är tillräckligt modig genom att sätta upp tuffa miljömål som främjar företag som vågar satsa på miljön.

Vi instämmer i att en minskad personbilstrafik kommer att krävas för en transporteffektiv samhällsutveckling. Åtgärder som Miljömålsberedningen (SOU 2016:47) bedömer kunna bidra till störst minskningar av biltrafiken är hållbar stadsplanering genom förtätning, ökad funktionsblandad bebyggelse och förbättrad gång-, cykel-, och kollektivtrafik. Detta kommer att ställa hårda krav på att staden och regionen vågar utföra samhällsplanering och system med inriktning att gynna gång-, cykel- och kollektivtrafik framför biltrafik. En ökande befolkning ger möjlighet att förtäta staden så att fler får närmare till vardagsnära service, kollektivtrafik och trygga gång- och cykelstråk. För detta krävs en smart och hållbar markanvändning. För att kunna bygga tillräckligt många bostäder kommer det inte att vara möjligt att tillgodose alla intressen och önskemål kopplat till överklagandeprocesser där förtätning i alltför hög uträkning kan stoppas av särintressen. Vi menar att det ligger ett tungt allmänintresse i att staden kan byggas tät och miljövänlig.

Orosmoln inom transportsektorn är att både flyg och sjöfart står för en växande andel av de globala utsläppen. Prognoser pekar på att utsläppen förväntas öka kraftigt till 2050 om inga åtgärder vidtas. Därför bör utsläpp från internationellt flyg och sjöfart omfattas av internationella överenskommelser.

En utmaning gällande energianvändningen är att hantera energikraven i nybyggnationen. Det är viktigt att Stockholm kan ligga i framkant gällande hållbart byggande. I detta

sammanhang vill vi betona vikten av att lagstiftningen om att förbjuda så kallade kommunala särkrav ses över. Enligt stadens miljöförvaltning har lagstiftningen inte fått någon rättslig betydelse. Detta är naturligtvis glädjande av många skäl, dels att Stockholms stad även fortsättningsvis kan gå före i energisnålt byggande, dels att marknaden verkar vara ointresserad av att vänta in lågt satta nationella krav. En orosfaktor är dock att lagstiftningen skapat förvirring bland såväl byggherrar som stadsplanerare.

Ett sorgebarn i stadens klimatarbete är Fortums kolkraftverk i Värtan. Både före och efter valet 2014 gav Miljöpartiet i staden självsäkra löften om att stänga kolkraftvärmeverket i Värtan senast 2020. Vi noterar nu att detta löfte blivit till en ambition och att en plan för avveckling ska redovisas senast 2017. Samtidigt kan vi i samma strategidokument läsa att ”KVV6 planeras av Fortum Värme vara avvecklat till senast 2030”. Vad som egentligen gäller blir oklart, något som tyvärr påverkar trovärdigheten i strategin i en mycket negativ riktning.

Slutligen, vi stödjer målet om ett fossilbränslefritt Stockholm till 2040 men inser samtidigt att faktorer som staden inte råder över kommer att göra det svårt. Vi anser dock att målet är ett viktigt incitament för att lägga i ytterligare en växel i klimatarbetet. Vi kan inte nog betona vikten av att staden intensifierar samarbete med externa aktörer. Klimatpakten, stadens samverkan med näringslivet, behöver utvecklas och ges högsta politiska prioritet.

Beslutsgång

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Roger Orwén m.fl. (MP), Mervi Mäkinen Andersson m.fl. (S) och Rikard Warlenius m.fl. (V).

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Joar Forssell (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Roger Orwén m.fl. (MP), Mervi Mäkinen Andersson m.fl. (S) och Rikard Warlenius m.fl. (V) enligt följande:

De insatser som läggs fram inom strategin är de som bedöms ge störst reduktion av koldioxidutsläpp och där stadens nämnder och bolag samtidigt sägs ha störst rådighet. I det

framtida nödvändiga förändringsarbetet är dock förankringen hos och dialogen med medborgarna av stor betydelse då förslag kan diskuteras i skilda forum och förståelsen också kan öka för en nödvändig samhällsomställning.

I den meningen delar vi förvaltningens synpunkt i att strategin i större utsträckning bör betona vikten av samarbete i staden mellan nämnder och bolagsstyrelser samt med externa parter för att målen ska kunna nås. I det sammanhanget vill vi betona vikten av att även belysa frågorna kring konsumtion och flygresor utomlands, dessa delar är av stor betydelse för de klimatavtryck Stockholmarna gör, även om de rent faktiskt till viss del är bortom Stockholm stads rådighet.

Det vore därför önskvärt att modeller utvecklas framöver som visar på Stockholmarnas totala klimatpåverkan, detta för att få en mer rättvisande bild och för att totalt sett också på ett bättre sätt kunna engagera Stockholmarna i den nödvändiga omställningen till ett klimatsmart samhälle.

Ersättaryttrande

Ulrika Hoff (KD) instämmer i förslag från vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Joar Forssell (L).

§ 17

Framtagande av riktlinjer vid upphandling av entreprenadmaskintjänster – nytt gemensamt projekt inom Scandinavian Green Public Procurement Alliance

Dnr 2016-12731

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förslag från Roger Orwén m.fl. (MP), Mervi Mäkinen Andersson m.fl. (S) och Rikard Warlenius m.fl. (V):

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna miljöförvaltningens deltagande i projektet.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att uppmana miljöförvaltningen att även bjuda in exploateringskontoret att medverka i projektet.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att därutöver anföra följande:

Staden har som upphandlare av transport- och servicetjänster goda möjligheter till att driva utvecklingen mot en fossilbränslefri fordonsflotta genom att ställa krav på

fordonens miljöprestanda och utveckla samlastning. Inom processen för markupplåtelser kan krav ingå om använda förnybara drivmedel till arbetsmaskiner byggskedet samt att fastigheten och byggnaderna anpassas för hållbara mobilitetslösningar. Därför vill vi även uppmana förvaltningen att bjuda in exploateringskontoret att medverka i projektet.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 7 september 2016.
Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande:

Godkänna miljöförvaltningens deltagande i projektet.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Roger Orwén m.fl. (MP), Mervi Mäkinen Andersson m.fl. (S) och Rikard Warlenius m.fl. (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Joar Forssell (L) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Roger Orwén m.fl. (MP), Mervi Mäkinen Andersson m.fl. (S) och Rikard Warlenius m.fl. (V).

Reservation

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Joar Forssell (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Ersättaryttrande

Ulrika Hoff (KD) instämmer i förslag från vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Joar Forssell (L).

§ 18

Rapportering av energianvändning och växthusgasutsläpp 2016

Dnr 2016-12427

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt sitt förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att låta ärendet utgå.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 7 september 2016.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) finner att nämnden beslutar enligt sitt förslag.

§ 19**Vem kör i Stockholms innerstad?****Redovisning av konsultrapport**

Dnr 2015-016705

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna redovisningen av rapporten ”Vem kör i Stockholms innerstad på vardagar?”
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna att miljöförvaltningen beställer en fortsättning på utredningen.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna rapporten till trafiknämnden.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 6 september 2016.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 20

Årlig tillsynsrapport för energianläggningar 2015

Dnr 2016-8163

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna rapporten ”Årlig tillsynsrapport för energianläggningar 2015”.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 5 september 2016.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 21

Naturvårdsstrategiskt program för biologisk mångfald, Göteborgs stad

Remiss från miljö- och klimatnämnden i Göteborgs stad

Dnr 2016-10611

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens yttrande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 7 september 2016.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 22**Smartare Miljödata - Avrop via stadens ramavtal för anpassning och utveckling**

Dnr 2016-13233

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att ge förvaltningschefen i uppdrag att göra nödvändigt avrop av tjänst från stadens IT-ramavtal inom den totala beloppsgränsen 4,5 mnkr.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 31 augusti 2016.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 23**Revision av Programområde Luft inom den nationella miljöövervakningen****Remiss från Naturvårdsverket dnr NV-01979-15**

Dnr 2016-10848

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 20 september 2016.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 24

Utvärdering av dubbdäcksförbud på Kungsgatan och Fleminggatan

Dnr 2016-13185

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna anmälan av rapporten ”SLB 8:2016 Utvärdering av dubbdäcksförbud på Kungsgatan och Fleminggatan”.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 20 september 2016.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Jonas Naddebo (C) enligt följande:

Luftkvaliteten i Stockholm är ett allvarligt miljö- och hälsoproblem som behöver hanteras med effektiva verktyg och politisk handlingskraft. Partikelhalterna, PM10, utsätter framförallt barn för hälsorisker och vuxna med luftvägssjukdomar. Årsmedelvärdet för partikelhalterna PM10 klaras i staden sedan flera år tillbaka. Dock har staden fortfarande problem med dygnsmedelvärdet för att kunna uppfylla miljökvalitetsnormen.

Tyvärr har staden begränsade verktyg för att minska

partikelhalterna. Förutom resurskrävande städning och dammbindning, som kan sänka partikelhalterna med ca 25-30 procent med en effekt på mellan 24-48 timmar, är dubbdäcksförbud på enskilda gator den metod som kan användas.

Andelen dubbdäck har sjunkit i Stockholms stad, men för att få en friskare luft och för att klara EU:s gränsvärden måste vi få ner dubbdäcksanvändandet än mer på Stockholms gator. Vi skulle helst se en utvidgad beslutsrätt för staden att införa dubbdäcksavgifter. Tyvärr är dock signalerna från den rödgröna regeringen att inget kommer att hända på den fronten. Miljön och hälsan kan inte vänta och därför accepterar vi förbudsmetoden. I utvärderingen av dubbdäckförbudet på Fleminggatan och Kungsgatan konstateras att luften påverkats och, tillsammans med höjning av trängselskatten, blivit renare. Detta är givetvis glädjande samtidigt som vi vill understryka att den rödgrönrosa majoriteten kan mana på partivännerna i regeringen att agera i frågan om dubbdäcksavgifter.

§ 25 **Övrigt**

Deltagande i Förbundets för Allmänt Hälsoskydd – Kommunerna och Miljön (FAH) höstkonferens den 12-13 oktober 2016 i Hässleholm

Miljö- och hälsoskyddsämnden behandlar deltagande i Förbundets för Allmänt Hälsoskydd – Kommunerna och Miljön (FAH) höstkonferens den 12-13 oktober 2016.

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar att nämnden får delta i Förbundets för Allmänt Hälsoskydd – Kommunerna och Miljön (FAH) höstkonferens den 12-13 oktober 2016 i Hässleholm med tre representanter från majoriteten och tre representanter från oppositionen.

§ 26 **Förvaltningschefens information**

Förvaltningschefen Gunnar Söderholm informerar om att kompletterande uppgifter angående Stockholm Vatten AB:s tillståndsansökan finns dukat bordet.

Nämnden tackar av livsmedelskontrollens avdelningschef Daniel Selin som kommer att påbörja en tjänst vid Livsmedelsverket.

Vid protokollet

Lena Mittal